

Strelci seniori – v SSZ vítaní či len tíško tolerovaní?

Strelci pištoliari si už tak nejako zvykli, že spoločnosť **PARDINI SLOVAKIA** ponúka na pretekoch ako **motiváciu pekný strelecký kufrík, zdarma** pre tých, ktorí vyhrajú svoju kategóriu a prekonajú svojim výsledkom platný slovenský rekord.

A pre všetkých pištoliarskych medailistov možnosť získať tento kufrík s výraznou zľavou. Prečo len pre pištoliarov? Odpoveď je jednoduchá, žiadna puška by sa do toho kufríka nezmestila, takže pre puškárov by tento kufrík nemal praktické uplatnenie, oni potrebujú na svoje veci veľikánsku tašku. Naopak, **pištoliari do kufríka zmestia prakticky všetko čo na streľbu potrebujú, vrátane viacerých pištolí.**

Čo má spoločné kufrík so strelcami seniormi? Kufrík ako špeciálna cena má slúžiť k tomu, aby strelcov motivoval k výnimočným výkonom, na Slovensku môžeme ako výnimočný výkon považovať prekonanie slovenského rekordu. Slovenské pištoliarske rekordy majú už celkom slušnú úroveň, dá sa povedať, že **najnižšiu bodovú hodnotu má seniorský rekord vo vzduchovej pištoli 40 rán** a na takmer každej súťaži najlepší pištoliari vo veku nad 45 rokov strelia výsledok, ktorý je vyšší ako aktuálny slovenský rekord. Hneď na prvých pretekoch, kde bol tento kufrík ponúkaný ako špeciálna cena, kufrík vyhrali hneď dvaja strelci v dvoch dňoch, ale keďže došlo k určitému interpretačnému problému, museli byť pre ďalšie preteky podmienky trochu spresnené, aby boli jednoznačné.

Tým, že je momentálne slovenský rekord bodovo najnižší zo všetkých vekových kategórií, ponuka streleckého kufríka spôsobila čiastočný presun starších strelcov z mužskej kategórie do seniorskej pre ktorých je kufrík lákadlom. Je to pre seniorskú kategóriu dobre, ak získala niekoľko lepších strelcov vekom už seniorov a tak sa zvýšila výkonnostná úroveň?

Všetko u seniorov vyzerá byť OK, tak v čom je teda u seniorov problém? Kedysi na Slovensku seniorská kategória v streľbe oficiálne neexistovala, proste boli len muži a ženy bez ohľadu na to, či majú 21 rokov alebo 99 rokov. Postupom času sa však seniori dočkali aj na Slovensku svojej vlastnej vekovej kategórie, ktorá sa ale postupne menila.

Pred rokmi boli u nás seniori strelci vo veku 50 rokov a viac. **V súčasnosti sa organizujú Medzinárodné Majstrovstvá Slovenska seniorov**, v ktorých boli napr. v minulom roku **3** vekové kategórie a to **A: 46-59 rokov, B: 60-69 rokov a C: 70 a viac rokov.**

Na porovnanie, v lete 2019 sa v talianskom Turíne organizujú **európske hry seniorov**, kde sú vekové kategórie **35-49 rokov, 50-69 rokov a 70 a viac rokov.** Ale v Turíne bude viac ako 25 športov, vrátane atletiky a v niektorých športoch sú 35 roční športovci naozaj už športoví seniari. V nemeckom **Suhle** v septembri budú historicky prvé majstrovstvá sveta seniorov a tam sa za seniorov považujú strelci **starší ako 45 rokov**, čiže podobne ako u nás.

V susedných Čechách majú trošku odlišné vekové seniorské kategórie: **46-54,55-64 a 65 a viac rokov.**

Podľa článku 3 smernice SSZ č. 2/SSZ – 12 Výkonnostné triedy v športovej streľbe u oficiálne existujú **2 seniorské kategórie, Seniori a Seniorky A nad 45 rokov a Seniori a Seniorky B nad 59 rokov.** Seniori majú aj určenú výšku výkonnostných tried tiež len v dvoch kategóriách, napr. vo vzduchovej pištoli 40 majú seniori od 46 do 59 rokov majstrovskú výkonnostnú triedu 376 bodov a seniori nad 59 rokov majstrovskú výkonnostnú triedu 368 bodov, čo je o trochu viac ako súčasne platné slovenské rekordy.

Súčasný prehľad slovenských rekordov na web stránke SSZ počíta s tromi seniorskými kategóriami, ale vo vzduchovej pištoli uvádza slovenské rekordy len v dvoch kategóriách seniorov S1 – 372 bodov a S2 -366 bodov. Aby to nebolo v rámci SSZ také jednoduché, smernica SSZ č. 15/SSZ – 18 Súťažný poriadok SSZ v článku 55 pozná dokonca 4 seniorské kategórie, Seniori – nad 45 rokov, Seniori 1 – neurčený vek, Seniori 2 – neurčený vek a Seniori 3– neurčený vek.

Stačilo úvodnej teórie, lebo už z nej asi máme všetci riadny guláš **a vráťme sa späť k podstate článku,** k jeho názvu. Keď si pozrieme výsledkové listiny pretekov usporiadaných SSZ, v pištoľových disciplínach (vzduchovkových) žiaľ pozorujeme neradostný stav, minimum dorastencov a množstvo seniorov. Seniori sú na Slovensku strelci s ročníkom narodenia 1973 a starší, t.j. všetko strelci, ktorí začali strieľať ešte za čias Zväzarmu, čiže za podmienok úplne odlišných tým, ktoré máme v strelectve dnes.

Tých strelcov držala streľba celý život a preto strieľajú dodnes. Malo by nás všetkých tešiť, že tu stále máme živú históriu streľby, že tu máme ľudí, od ktorých by sa mladí strelci mohli učiť (ak by sme ich mali), že tu máme ľudí, ktorí možno ešte v kluboch pomôžu vychovať nových strelcov. Že počet týchto seniorov je už vyšší ako dospelých strelcov do 45 rokov len odzrkadľuje súčasný záujem mladších strelcov o streľbu. Nejaví sa trend, žeby sa to malo zmeniť, skôr to vyzerá, že z roka na rok sa ten pomer bude meniť smerom k seniorom.

Preto by bolo dobré prehodnotiť v rámci SSZ, čo ďalej so seniormi. Či si zaslúžia rovnakú podporu a podmienky ako mladší strelci, či im umožníme súťažiť za rovnakých podmienok. **Je dobré, že seniori počas roka strieľajú súčasne s mladšími, toto má obojstranný pozitívny vplyv,** mladí vidia, že skúsenejší strieľajú na úrovni najlepších dorastencov alebo juniorov (ak výsledky prepočítame na priemer 10 ranovej položky) a skúsenejším zas mladší neustále pripomínajú, že je potrebné na sebe pracovať, aby ich nepredbehli aj úplní začiatčníci. V kategórii seniorov vo vzduchovej pištoli je pomerne veľká konkurencia, výsledky sú vyrovnané a strelci sa tak sami motivujú strieľať viac.

Určite je dobré aj to, že existujú samostatné medzinárodné majstrovstvá Slovenska seniorov, ktoré dávajú seniorom raz ročne možnosť sa stretnúť so starými známymi a pospomínať si na časy, kedy boli mladí. Mladí by sa na stretnutí tých skúsenejších určite

nudili, pretože seniori sú generácia, ktorá si radšej sadne spolu za stôl a osobne si preberú čo považujú za potrebné, nepotrebujú k tomu žiadnu wi-fi sieť ani najmodernejšiu techniku.

Nechajme seniorom ten jeden pretek ročne špeciálne pre nich, ako poďakovanie, čo všetko pre (česko) slovenskú športovú strelbu za tie dlhé roky urobili.

Ale dajme aj seniorom možnosť počas celého roka súťažiť s mladšími **za rovnakých podmienok ako súťažia mladí**. Čo je tým myslené?

Strelci mladší ako 45 rokov majú viacero vekových kategórii, ktoré zohľadňujú ich výkonnosť a zabezpečujú aspoň porovnateľné podmienky výkonnosti.

Každý uzná, že asi pre začínajúceho dorastenca nie je najmotivujúcejšie ak vie, že bude strieľať vzduchovku spolu s olympionikom Jurajom Tužinským a že za nim ten začiatočník dorastenec zaostane možno o 100 bodov. Samozrejme, pre začiatočníka je to ale veľký prínos, ak môže na palebnej čiare stáť vedľa Juraja Tužinského a učiť sa, ako sa má strieľať na svetovej úrovni.

Ale keď strieľa s rovesníkmi, s podobnou výkonnosťou ako má on, tak sa môže na výsledok pretekov viac tešiť, motivuje ho, že ak strelí dobre, domov si môže doniesť medailu a pochváliť sa ňou. Asi podobné je to v prípade vyše 70 ročného seniora, ktorý sa chce porovnávať so svojou vekovou kategóriou. **Aké dnes majú seniori možnosti súťažiť?**

V rámci 1. slovenskej ligy a nižších súťaží sa vypisuje len jedna seniorská kategória, čo bolo aj príčinou sváru, priam skoro bitky funkcionárov o to, kto vlastne kufrík môže vyhrať, pretože na tej istej súťaži súťažili spolu „mladší seniori“ aj „starší seniori“ ale vyhodnotili sa len seniori, bez ohľadu na vek. Človek by povedal, že keď je seniorov viac ako mužov (žien) do 45 rokov, žeby **nemusel byť problém pre organizátorov vyhlásiť viac seniorských kategórii a oceniť zvlášť „mladších“ a zvlášť „starších“ seniorov**. Seniori sú takí vďační za každé ocenenie ich výsledku, tak prečo im neurobiť radosť, rovnako ako začínajúcim strelcom?

Nechcú to organizátori takto robiť? Tu by som povedal, že ani nemajú inú možnosť ako vyhlásiť len jednu seniorskú kategóriu, presne podľa článku 55 súťažného poriadku SSZ, pretože pre ostatné seniorské kategórie S1 až S3 nie sú oficiálne vypísané vekové hranice.

Tu vidno nesúladsúťažného poriadku s jedinou seniorskou kategóriou nad 45 rokov **so smernicou o výkonnostných triedach**, kde existujú kategórie A, B a C, presne vekovo ohraničené. Pritom by **stačilo zosúladiť tieto dve smernice a problém s kategóriami by bol vyriešený**. Možno jediné čo je potrebné rozhodnúť, je určiť vekové hranice pre všetky 3 seniorské kategórie. Možno najlepšie sa pri určovaní vekových hraníc prispôbiť medzinárodným vekovým kategóriám, napr. tým, ktoré budú vypísané na prvých majstrovstvách sveta seniorov v Suhle.

Čo môže byť zložitejšie, **je zladenie systému súťaží a disciplín a možností vytvoriť nový slovenský rekord**. Z pohľadu smernice SSZ č. 14/SSZ – 13 o priznávaní a evidovaní rekordov SR v športovej streľbe, článok 3 určuje v akých kategóriách je možné viesť slovenské rekordy a článok 4 zas určuje, kde sa tie rekordy môžu dosiahnuť.

Pre seniorov z toho vyplýva, že **jediný pretek na Slovensku** (ak nepočítame medzinárodné preteky), kde seniori môžu vytvoriť nový slovenský rekord **sú Majstrovstvá Slovenska**, čo je proti ostatným značná diskriminácia, pretože ostatní strelci môžu slovenské rekordy prekonať aj na Extralige LTM alebo NLML. Asi aj preto je seniorsky rekord pomerne nízky, keďže sa dá napr. zo vzduchových zbraní prekonať len jeden krát v roku.

Ak myslíme podporu seniorskej kategórie vážne, nemali by sme seniorov vystradať z Extraligy a tak im odobrať možnosť vytvoriť nové slovenské rekordy.

Ak je nejaký administratívny problém zahrnúť seniorské súťaže do Extraligy, vytvoríme pre nich napr. Národnú ligu seniorov, alebo seniorskú Extraligu, ktorá sa bude strieľať popri Extralige, v tom istom čase a za tých istých podmienok, tak ako sa to robí teraz pre mládež, keď pri Extralige sa organizuje aj NLML, na ktorej je možné vytvárať nové rekordy. Ale nevysúvame ich do 1. slovenskej ligy, ako to robíme doteraz, pretože seniori síce strieľajú v tom istom čase, na tom istom mieste, za tých istých podmienok, ale nemôžu na tejto „nižšej“ súťaži vytvoriť nový slovenský rekord. Keďže vo vzduchovke strieľajú menej rán ako „dospeláci“ a juniory, proste budú mať súťaže bez finále, v guľových disciplínach sa môžu do finále prebojovať spolu s „dospelými“, keďže tam strieľajú tie isté disciplíny.

Na záver zhrnutie.

Ak sú seniori pre SSZ len tolerovaní a tíško trpení, nemeňme nič. Ale pokiaľ si povieme, že **každý strelec je v SSZ vítaný a najmä takí, ktorí vlastne SSZ vybudovali**, roky odvádzali poctivú prácu v kluboch či reprezentácii na rozvoji športovej streľbe, **vytvorme pre nich porovnateľné podmienky**, ako majú mladší strelci.

Zjednotíme smernice SSZ, dajme organizátorom súťaži pri dostatočnom záujme seniorov **možnosť vypísať viacero vekových kategórií, nech súťažia porovnateľné vekové kategórie** a **poskytneme seniorom rovnaké možnosti dosahovať nové slovenské rekordy**, nie len na jedinom preteku v roku, na Majstrovstvách Slovenska.

Ako **obrovská motivácia** by pre najlepších seniorov určite **bola aj možnosť reprezentovať Slovensko**, veď v roku 2019 sa uskutočnia **Európske hry seniorov v Turíne a prvé majstrovstvá sveta seniorov v streľbe v Suhle**, pričom naši najlepší seniori by určite ašpirovali aj na medaile z týchto podujatí, tak ako v minulosti.

Čo Vy na to? Súhlasíte so mnou?

Peter Mlynarčík, **Strelci** Strelcom